

Instuderingsfrågor

- 1 Vad är
 - genomsnittskalkyl
 - normalkalkyl
 - underabsorberade kostnader
 - överabsorberade kostnader
- 2 Redogör för begreppet periodkalkyl och när en sådan kan användas.
- 3 Vad är minimikalkyl och restkalkyl?
- 4 Redogör översiktligt för påläggskalkyleringens grundprinciper.
- 5 Ge exempel på direkta kostnader.
- 6 Ge exempel på indirekta kostnader.
- 7 Hur går man till väga rent praktiskt för att genomföra en påläggskalkyl?
- 8 Vilka är de vanligaste fördelningsgrunderna för materialomkostnader?
- 9 Vilka är de vanligaste fördelningsgrunderna för tillverkningsomkostnader?
- 10 Hur fördelar man affärsomkostnader?
- 11 Vilka olika beräkningsmetoder kan komma ifråga vid beräkning av omkostnadspålägg? Redogör översiktligt för var och en av dem.
- 12 Hur skiljer sig kalkylering i handels- och serviceföretag från kalkyleringen i industriföretag?
- 13 Varför har det blivit nödvändigt att hitta en ny metod för att fördela kostnaderna i moderna företag?
- 14 Vad betyder ABC-kalkylering?
- 15 Vad syftar ABC-kalkyleringen till?
- 16 Ge exempel på aktiviteter.
- 17 Vad är en kostnadsdrivare?
- 18 Vilka fördelar har ABC-kalkyleringen?

B $\frac{15360}{10000} = 1536 \text{ kr/st}$
A $\frac{16200}{10800} = 150 \text{ kr/st}$

mande året en produktio
tion uppgår till 1 536 00
I efterhand fann man a
1 620 000 kronor.
A Gör upp en förkalky
B Gör upp en efterkal
2 Ett företag tillverkade
kostnaderna var 6 k
nyttjandegraden var
ligt
A divisionskalkyl
B normalkalkyl
3 Under en viss perio
10 000 enheter. To
175 000 kkr i rörlig
över det normala.
Beräkna den efter
A genomsnittska
B normalkalkyl
4 Knep och Knåp
dukt. De fasta k
styck är 4,75 k
Beräkna produ
A genomsnitt
B normalkalk
5 2009 var ett
årets produk
enda som för
ner. De är al
sionskalkyl f
De totala ko
kkr fasta ko
Vad kostar
A gen

... denna produktion uppgick till 1 940 kkr. Av detta var 820 kkr fasta kostnader och 1 120 kkr rörliga kostnader.

Vad kostar det att tillverka en prydnadstrana? Beräkna detta med hjälp av

A genomsnittskalkyl

B normalkalkyl

6 Celsius & Co tillverkade under ett år 5 000 termometrar. Detta var ca 80% av normal tillverkningsvolym och från bokföringen får vi följande siffror (kr):

Material - rörlig kostnad	24 000
Lön - rörlig kostnad	18 000
Rörliga TO	6 000
Fasta TO	15 000
Fasta AffO	7 500

A Beräkna tillverkningskostnaden per st enligt genomsnittskalkyl respektive normalkalkyl.

B Beräkna självkostnaden enligt genomsnittskalkyl respektive normalkalkyl.

E Beräkna överabsorberade och kapacitetsutnyttjande. (Om du i uppgifterna ovan nämningsteknik.)

10 Mögelteamet AB utför mögelsanering. När företaget startade för 2 år sedan inköptes specialutrustning och bilar för totalt 4 Mkr exklusive moms. Man räknade med att de skulle användas i totalt tio år. Köpet finansierades delvis med ett lån på 3,2 Mkr, som löper över tio år.

Tolv sanerare ingår i organisationen utöver chefen som själv deltar operativt i verksamheten.

Kostnaderna exklusive avskrivningar beräknas enligt följande (kr):

Personalkostnader	3 500 000
Hotell och traktamenten	600 000
Bilkostnader	400 000
Saneringsmaterial	200 000
Räntekostnader	240 000
Kontorskostnader	120 000

5060000

- A Mögelteamet får via rekommendationer från kunder snabbt full beläggning och beräknar kunna debitera 1 600 timmar per år och person i företaget inklusive företagsledaren själv. Hur mycket ska man ta betalt per timme för att få sina kostnader täckta?
- B Hur mycket ska man ta betalt per timme om man dessutom vill ha en vinst på 400 000 kr per år?
- C Vilka kostnader är fasta respektive rörliga på kort sikt?
- D Hur påverkas företagets resultat jämfört med B, i kronor om beläggningen minskar med respektive 10%, 20% och 30%? Utgå från att de rörliga kostnaderna förändras proportionellt.

A Gör ett förslag till fördelning av investeringstoden. Beakta att företaget B har en hög andel finska medarbetare därför väntas utnyttja gym och bastu dubbelt så mycket som övriga personer.

B Kommentera förslaget. Är det rättvist? Argumentera.

- 16 Termo AB tillverkar isolermaterial av olika tjocklek i samma produktionslokaler. Företaget tillverkar tre olika tjocklekar, 10 mm, 20 mm och 30 mm. För kommande år har man planerat följande produktion:

Tjocklek	Antal
10 mm	12 000
20 mm	20 000
30 mm	15 000

Den totala tillverkningskostnaden beräknas till 3 000 000 kr.

Kalkylera kostnaden för de olika produktvarianterna med hjälp av en ekvivalentkalkyl. Ju tjockare produkt desto större andel av de gemensamma kostnaderna bör fördelas till produkterna.

Gör en självkostnadskalkyl för ett kg av produkten Gul Tegel som per kg drar följande direkta kostnader:

Direkt material 60 kr

Direkt lön 20 kr

21 AB Hemslöjden har budgeterat följande kostnader för det kommande året:

Direkt material 15 000 000 kr

Direkt lön 12 000 000 kr

TO 9 000 000 kr

AO 7 200 000 kr

FO 4 500 000 kr

A Vilka pålägg krävs för att täcka de indirekta kostnaderna?

B Upprätta självkostnadskalkyl för produkten ljusstake som per styck har följande direkta kostnader:

Direkt material 50 kr

Direkt lön 20 kr

A Beräkna som underlag för självkostnadsberäkning (avrundade till en decimal).

B Upprätta självkostnadskalkyler per styck för de tre produkterna.

23

I kalkylen för företaget Trincos produkt L'amour ingår följande kostnader (kr):

	Kostnad (kr/st) vid normal produktionsvolym
Ackordslöner	12,00
Råvarukostnad	8,00
Lagerhållningskostnad	1,00
Räntekostnader	0,50
för råvarulager	0,75
för färdigvarulager	0,50
övrigt	1,00
Licensavgift	
Avskrivningar	3,30
maskiner i tillverkningen	0,25
kontorsinventarier	0,30
Avsyningsavdelningens kostnader	0,30
Elkostnader i tillverkningen	1,25
Underhåll av maskiner i tillverkningen	
Kostnader för	
ekonomiavdelning	1,25
administrativ avdelning	1,00
försäljningsavdelning	2,25
Provision till försäljare	5,75

Gör en korrekt uppställd självkostnadskalkyl och ange tillverkningskostnad och självkostnad.

terial och till en enhet Z
15 kr/kg.
I företaget kalkylerar m
och 2 timmars arbetstid
Samtliga direkta kostna
timmar. Maximal kapacitet
800 000 kr/år. Administrati
naderna är 400 000 kr/år
tid. Samtliga indirekta
A Beräkna självkostnad
B Beräkna de totala kost
hetsår då tillverknings
27 AB Loftis förbrukar
materialomkostnader på
4 000 kkr. Budgeterade
nadsposter. De verkliga
naderna och 4 400 kkr.
Beräkna pålägg m
A nuberäkningsmetod
B efterberäkningsmetod
C budgetmetod
D normalårsmetod
28 Beräkna över- och under-
ning av normalårsmetod
29 AB Industri, som tillverkar
Direkt material
Direkt lön

30

Tillverkningsomkostnaderna kan fördelas på olika sätt till kostnadsbärarna och den framräknande självkostnaden varierar på grund av detta.

Företaget Skalet, som tillverkar lampskärmar, har budgeterat följande för ett år (kkkr):

Direkt material	2 000
Direkt lön	5 000
TO	3 000
AffO	2 000
Antal arbetstimmar	100 000
Antal maskintimmar	40 000

A Beräkna TO-pålägg enligt budgetmetoden. Utgå från att man som alternativa fördelningsgrunder använder

- 1 direkt lön
- 2 arbetstimmar
- 3 maskintimmar
- 4 direkta tillverkningskostnader (det finns inga direkta *speciella* tillverkningskostnader)

B En lampskärmsorder innebär att 1 500 maskintimmar och 5 000 arbetstimmar går åt. Totala materialkostnader är 120 000 kr och direkt lön 250 000 kr. Beräkna tillverkningskostnaden enligt samtliga fyra fördelningsätt ovan. Diskutera resultatet.